

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/113/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1216203481
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1216203481.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Silvie Walterovej a JUDr. Evy Mészárosovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Bratislava, Pribinova č. 25, proti žalovanej: K. U. , narodená dňa XX.X.XXXX, trvale bytom D., T. č. XXX/X, o zaplatenie sumy 818,33 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 11. apríla 2017, č.k. 9 C 37/2016-53, v spojení s opravným uznesením zo dňa 5. marca 2018, č.k. 9 C 37/2016-84, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 11. apríla 2017, č.k. 9 C 37/2016-53, v spojení s opravným uznesením zo dňa 5. marca 2018, č.k. 9 C 37/2016-84, vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku, ktorým žalovanej nepriznal náhradu trov konania, p o t v r d z u j e .

II. Žalovanej p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II. rozsudkom zo dňa 11.4.2017, č.k. 9 C 37/2016-53, v spojení s opravným uznesením zo dňa 5.3.2018, č.k. 9 C 37/2016-84, ktorým opravil záhlavie rozsudku o zaplatenie sumy, ktorej sa žalobca voči žalovanej domáha, rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 64,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy (pravdepodobne 64,- €, poznámka odvolacieho súdu) od 22.11.2013 do zaplatenia; vo zvyšku žalobu zamietol; žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 2.3.2016 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 818,33 € s príslušenstvom. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že podľa Zmluvy o úvere zo dňa 24.4.2013, č. XXXXXXXXXX, poskytol žalovanej úver vo výške 500,- €, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 288,25 €, úrokom spojeným so spotrebiteľským úverom vo výške 195,75 €, t.j. spolu vo výške 984,- € v 12 mesačných splátkach po 82,- €, počnúc dňom 16.5.2013. Žalovaná z uvedenej sumy pred tým ako sa stal dlh splatným, uhradila iba sumu 246,- €, čím porušila podmienky uvedenej zmluvy, nedodržala splátkový kalendár, z dôvodu ktorého stratila výhodu splátok a celý dlh sa stal splatným dňa 21.11.2013.

3. Súd prvej inštancie nariadil vo veci pojednávanie, vec prejednal podľa § 180 C.s.p., v neprítomnosti žalobcu a žalovanej; žalobca svoju neúčast' ospravedlnil riadne a včas, žiadal vo veci konať a rozhodnúť bez svojej prítomnosti, žalovaná svoju neúčast' neospravedlnila, nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, pričom sa k žalobe, ktorá jej bola doručovaná na adresu jej trvalého bydliska (§ 116 ods. 1, § 106 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), nevyjadrila. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi

založenými v spise, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav veci. Strany sporu uzavreli dňa 24.4.2013 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej úver vo výške 500,- €, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť zvýšený o príslušný poplatok vo výške 288,25 €, zvýšený o úrok spojený so spotrebiteľským úverom v sume 195,75 €, celkom v sume 984,- €, v 12 mesačných splátkach po 82,- €, počnúc dňom 16.5.2013, na účet veriteľa. Žalovanej boli finančné prostriedky vyplatené v hotovosti pri podpise zmluvy, pričom na splátkach úveru zaplatila sumu 246,- €. Žalobca úver zosplatnil dňa 21.11.2013, žalovaná uvedené skutočnosti nerozporovala.

4.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, § 2, § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. dôvodiac tým, že predmetnú zmluvu je nutné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, a preto žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi iba skutočnú výšku poskytnutého finančného plnenia v sume 64,- €. Uviedol, že strany sporu uzavreli spotrebiteľskú zmluvu, pretože žalobca pri jej uzatváraní bol v postavení dodávateľa, konal v rámci predmetu svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti a žalovaná ako fyzická osoba bola spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že zmluva, ktorú uzavreli strany sporu, má charakter aj zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko žalovaná je spotrebiteľom a žalobca ako právnická osoba je veriteľom, ktorý ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Žalobca poskytol žalovanej finančné prostriedky v hotovosti pri podpise zmluvy, takže ide o spotrebiteľský úver vo forme pôžičky, pričom spotrebiteľským úverom sa na účely zákona č. 129/2010 Z.z. považuje aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky. Novela Občianskeho zákonníka, definovaná zákonom č. 102/2014 Z.z., definitívne normatívne vyriešila (doplnením ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 20.4.2015, sp.zn. 11 Co 53/2015). Predmetná zmluva spĺňa podmienku písomnej formy, ale neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy, ktoré zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať, a to adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z.z.), dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ uvedeného zákona), neobsahuje ročnú úrokovú sadzbu (§ 9 ods. 2 písm. i/ uvedeného zákona), ani priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 4 ods. 2 písm. y/ citovaného zákona). Poukázal na skutočnosť, že pri nesplnení podmienok podľa § 9 ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje okrem iného vyššie špecifikované náležitosti, poskytnutý úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods.1 písm. a/ citovaného zákona). Uviedol, že žalobca tvrdil, že žalovaná na splátkach zaplatila sumu 246,- € a jej dlh činí 818,33 € (64,- € úver, 754,33 € poplatok + pokuty + trovy mediačného konania). Žalobca ním uplatňované trovy za mediačné konanie voči žalovanej vo výške 202,53 € však žiadnym spôsobom nepreukázal a ani neoznačil dôkaz na ich preukázanie, z dôvodu ktorému mu nemohli byť priznané.

4.2. Žalovanej uložil aj sankciu v dôsledku nesplnenia povinnosti riadne a včas v podobe úrokov z omeškania vo výške požadovanej žalobcom (5 % ročne) odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti úveru.

4.3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2 C.s.p. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal, aj keď mala vo veci pomerný úspech; bola úspešná v časti o zaplatenie sumy 754,33 € s príslušenstvom a neúspešná o zaplatenie 64,- trov € s príslušenstvom, keďže jej v konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

5. Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti zamietol, podal včas odvolanie žalobca dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ C.s.p. (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Vytkol súdu prvej inštancie, že napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. Uviedol, že v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je jasne uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov aj iných poplatkov s tým, že účastníci zmluvy si dohodli aj trvanie zmluvy a termín konečnej splatnosti dňom 16.4.2014. Žalovaná sa zaviazala k úhrade jednej splátky vo výške 984,- € s termínom splatnosti 16.4.2014, následne ale požiadala v rovnaký deň ako bola uzavretá spotrebiteľská zmluva o možnosť využitia splátkového kalendára, z dôvodu ktorého uzavreli Dohodu o plnení v splátkach. Žalovaná ako dlžník sa s touto

dohodou oboznámila, podpísala ju, a tak mala vedomosť o existencii náležitostí, ktoré v nej boli uvedené, a to, že dlh zaplatí v 12. pravidelných mesačných splátkach vo výške 82,- €, vždy k 16. kalendárnemu dňu v mesiaci od 16.5.2013. K ročnej percentuálnej miere nákladov uviedol, že táto je v spotrebiteľskej zmluve uvedená vo výške 96,80 % správne, bola vypočítaná podľa platných právnych predpisov a nachádza sa aj v dokumente Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, s ktorým bol klient oboznámený pred poskytnutím úveru, čo potvrdil svojim podpisom a je rovnaká ako v samotnej zmluve. Žalovaná zároveň vzala na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej priemernej miery nákladov na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania predmetnej zmluvy bola vo výške 36,73 %. Tým, že žalovaná uzavrela dohodu o splátkach, bola oprávnená dlh plniť v splátkach, pričom tým vzrástla aj ročná priemerná miera nákladov, jej hodnota vo výške 96,80 % stanovená v zmluve o úvere je hodnota vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke. Ročná priemerná miera nákladov vo výške 304,10 % dohodnutá v dohode o splátkach bola vypočítaná pre prípad, ak spotrebiteľ požiadal o plnenie v splátkach tak, ako je to aj v danej veci, pričom vzorec jej výpočtu bol jasne a zreteľne uvedený vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Ďalej v odvolaní uviedol, že v čase uzavretia predmetnej zmluvy zákon nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Žalovaná s ním uzavrela zmluvu o spotrebiteľskom úvere slobodne, vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Ako veriteľ poskytol odplatne finančné prostriedky žalovanej ako dlžníčke a ako ekvivalent ceny plnenia bol dohodnutý úrok, resp. odplata za poskytnutie finančných prostriedkov, pričom úrok mu patrí od vzniku úverového vzťahu až do doby ich vrátenia. Zmluvne dohodnutý úrok vo výške 39,15 % považuje vzhľadom na povahu a podmienky úverového vzťahu a zabezpečenie, za primeraný a v súlade s dobrými mravmi, pretože v danom období podstatným spôsobom neprevyšoval výšku odplaty (úroku) v obdobných prípadoch pri poskytovaní úverov inými nebankovými subjektami, resp. bankami pri istom druhu finančných produktov. K uplatnenému poplatku vo výške 195,75 € uviedol, že tento predstavuje administratívne náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy so všetkou administratívou s tým spojenou, keď slovenská právna úprava v oblasti úverov účtovaniu poplatku výslovne nebráni. V prípade definície celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom sa napríklad uvádzajú aj poplatky akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Poukázal na bod 7. Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, v ktorom je upravená zmluvná pokuta, ktorú je povinný spotrebiteľ zaplatiť v prípade, ak neuhradí celkovú čiastku úveru, ako aj výška poplatku (10,- €) za každú zaslanú upomienku s tým, že spotrebiteľ uhradí veriteľovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy, a to najmä, avšak nie výlučne, trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania, trovy súdneho konania, trovy exekúcie, trovy právneho zastúpenia veriteľa v týchto konaniach a iné veriteľom preukázateľne vynaložené náklady pri uplatnení svojho práva. Z uvedených dôvodov sa nestotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie o tom, že úver je treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Odvolaciemu súdu preto navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila, odvolanie nepodala.

7. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30. mája 2018; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

8. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho rozsudku. Odvolateľ v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

9. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktoré by musel odvolací súd prihliadať.

10. Odvolací súd uvádza, že predmetom sporu je zaplatenie sumy 818,33 € s príslušenstvom titulom neuhradenia splátok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú strany sporu uzavreli dňa 24.4.2013. Súd prvej inštancie uvedenú zmluvu vyhodnotil správne ako spotrebiteľskú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z.z, pretože bola vyhotovená ako formulár a jej súčasťou boli aj Všeobecné podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, pričom tieto dokumenty žalovaná ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred. Je nepochybné, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná podpísala zmluvu ako fyzická osoba. Strany sporu dňa 24.4.2013 uzavreli Dohodu o plnení v splátkach k uvedenej zmluve.

11. Nebolo možné sa stotožniť s námietkou žalobcu v podanom odvolaní, že zmluvu o úvere nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov, keďže splňala náležitosti uvedené v ustanovení § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy, pretože uvedený zákon ustanovuje určité dôsledky porušenia určitých povinností ustanovených týmto zákonom. Ide o súkromnoprávny inštitút a toto ustanovenie je súčasťou dôslednej ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa a je transpozíciou všeobecnej požiadavky Smernice (č. 2008/48/ES zo dňa 23.4.2008) na stanovenie účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií. Ide o mechanizmus, ktorý motivuje veriteľa a prináša spotrebiteľovi prípadnú finančnú výhodu v prípade pochybenia veriteľa. Zároveň s ním nie je spojená okamžitá povinnosť vrátiť celý poskytnutý úver. Za bezúročný úver a bez poplatkov sa považuje úver, ohľadne ktorého nebola uzavretá úverová zmluva v písomnej forme, ako aj úver ohľadne ktorého zmluva neobsahovala náležitosti uvedené v ustanoví § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1. Ustanovenie § 11 ods. 1 je špeciálnou úpravou absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Výklad a aplikácia tohto ustanovenia zákona musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákon nedodržiava iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy, postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Zákon č. 129/2010 Z.z. ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia nerovnováhy medzi profesionálnym dodávateľom a spotrebiteľom, bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti a to tie uvedené v § 11 zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu. Účelom náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože inak nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky. Uvedené nie je možné nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Uvedené citované ustanovenie zákona má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa ako bude s jeho splátkou naložené, najmä aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje, ide teda o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú zákon sankcionuje tak, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

12. Odvolací súd uvádza, že predmetná úverová zmluva neobsahuje ani uvedenie výšky poslednej splátky, čo je neprijateľné z hľadiska spotrebiteľskej ochrany a vyvoláva na strane spotrebiteľa neistotu, keď nevie určiť súhrnnú sumu splátok, ktoré má veriteľovi zaplatiť, čo prehlbuje jeho nerovné postavenie v právnom vzťahu s veriteľom a môže byť zdrojom svojvôle veriteľa. Už len samotné neuvedenie výšky poslednej splátky istiny, úrokov a iných poplatkov spôsobuje absenciu náležitostí v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia, t.j. že poskytnutý úver je podľa § 11 ods.1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročný a bez poplatkov.

13. K odvolacej námietke žalobcu, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) je v zmluve o úvere uvedená správne a vypočítaná podľa platných právnych predpisov odvolací súd uvádza, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 24.4.2013 je uvedená výška RPMN 96,80 % a v dohode o plnení v splátkach k uvedenej zmluve zo dňa 24.4.2013 je výška RPMN uvedená 304,10 %, pričom podľa údajov o novoposkytovaných spotrebiteľských úveroch veriteľmi poskytovaných Ministerstvom financií Slovenskej republiky (dostupné na internetovom portáli tohto ministerstva) bola výška RPMN za 2. štvrťrok 2013 stanovená pre spotrebiteľské úvery do výšky 1.500,- €, pri zmluvnej splatnosti do 12 mesiacov, na výšku 49,13 %. Z uvedeného potom vyplýva, že výška RPMN je v predmetnej zmluve o úvere uvedená v nesprávnej výške, tzn. v neprospech spotrebiteľa. Údaj o RPMN je údajom, ktorý zabezpečuje spotrebiteľom ľahšiu orientáciu pri výbere úverových produktov, nakoľko tento údaj by mal zohľadňovať celkovú mieru nákladov, ktoré musí spotrebiteľ vynaložiť na úver po zohľadnení všetkých poplatkov, úrokov a iných nákladov, a preto je výška RPMN jedným z najdôležitejších údajov, ktoré umožňujú spotrebiteľom zorientovať sa pri výbere úverového produktu. Neuvedenie správnej výšky RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere má rovnaké právne účinky, ako keby výška RPMN nebola v zmluve uvedená vôbec. Z uvedeného dôvodu sa predmetný spotrebiteľský úver musí považovať, rovnako ako je uvedené v bode 11. odôvodnenia rozsudku, za bezúročný a bez poplatkov.

14. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou žalobcu, že zmluvne dohodnutý úrok vo výške 39,15 % je primeraný a v súlade s dobrými mravmi, nakoľko tento úrok je zjavne v rozpore s dobrými mravmi, výrazne prekračuje priemerné úrokové miery úverov, ktoré zverejňuje na svojich webových stránkach Národná banka Slovenska. Pre spotrebiteľské úvery v rozhodujúcom období (ku dňu 24.4.2013, kedy bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere), je v kategórii Nové obchody pre domácnosti, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do jedného roka uvedená úroková sadzba s hodnotou 9,14 % ročne. Preto aj v tomto prípade odvolací súd považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov a námietku žalobcu, že zákon v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy neurčoval maximálne možnú prípustnú výšku odplaty, považoval za nedôvodnú.

15. K tvrdeniu žalobcu v odvolaní, že podľa bodu 7. Všeobecných podmienok poskytovania spotrebiteľského úveru sa zmluvné strany dohodli v prípade porušenia zmluvných povinností na zaplatení zmluvnej pokuty vo výške 33,- €, odvolací súd poukazuje na to, že v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, zásadne nemôže byť súčasťou tzv. Všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 11.11.2013, sp.zn. I.ÚS 3512/2011). Odvolací súd poukazuje aj na skutočnosť, že v spotrebiteľskom vzťahu by nemala byť sankcionovaná výlučne iba jedna strana. To znamená, že zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve len za účelom zabezpečenia povinnosti spotrebiteľa by mohla byť súdom posúdená ako neplatná, takéto dojednanie o zmluvnej pokute spôsobuje nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navyše jednou z podmienok platnosti dojednania o zmluvnej pokute je, aby bola v zmluve určitým a zrozumiteľným spôsobom vymedzená povinnosť, v dôsledku porušenia ktorej je spotrebiteľ povinný zaplatiť zmluvnú pokutu, čo v danom prípade dodržané nebolo. K zaplateniu poplatkov za upomienku a trov mediácie, ktoré si žalobca uplatnil v zmysle citovaného ustanovenia Všeobecných podmienok poskytovania spotrebiteľského úveru odvolací súd dodáva, že žalobca náklady na upomienku a trov mediácie nepreukázal, keď nebolo zrejmé, za čo tieto náklady vynaložil, v akej výške a za aké obdobie. Odvolací súd poznamenáva, že sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou a teda žalobca mal dôkazné bremeno ohľadne všetkých tvrdení, ktorými odôvodňoval svoju žalobu (§ 132 ods. 1 C.s.p.). Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Dôkazné bremeno spočíva v splnení dôkaznej povinnosti v tom smere, že strana označí dôkazné prostriedky na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení. Strana, ktorá neoznačí dôkazné prostriedky a tým nepreukáže pravdivosť tvrdení, neunesie dôkazné bremeno a musí znášať možné nepriaznivé následky dôkaznej povinnosti.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, pričom skutočnosť, že prvoinštančný súd nesprávne posúdil úver za bezúročný a bez poplatkov aj z dôvodu, že v zmluve nebola uvedená doba trvania zmluvy a konečná splatnosť úveru, pretože táto bola presne určená dátumom 16.4.2014, nemala vplyv na to, aby bol úver považovaný za bezúročný a bezúročný z ďalších ním uvedených dôvodov.

17. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol, pokiaľ napadnutým rozsudkom prisúdil žalobcovi iba (ešte nezaplatenú) istinu z úveru, ktorú si uplatnil vo výške 64,- € spolu s úrokmi z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne od 22.11.2013 až do zaplataenia, a nárok na ďalšie úroky, poplatky, zmluvnú pokutu a úrok z omeškania zamietol.

18. K odvolacím námietkam o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu odvolací súd dodáva, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ustanovenia § 191 C.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 C.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, aké prostriedky procesného útoku, procesnej obrany, poli použité, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnil. Okolnosti namietané žalobcom v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami a ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

19. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

20. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

21. Odvolací súd sa nezaoberal správnosťou výroku o trovách konania (súd prvej inštancie mal rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu strán sporu v konaní) z dôvodu, že žalobca v odvolaní výrok (súvisiaci) o trovách konania podrobne nenamietal a žalovaná odvolanie proti tomuto výroku nepodala (§ 367 ods. 2 veta druhá v spojení s článkom 16 ods. 3 C.s.p.).

22. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, priznáva náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).